

Nesrečo so hitro odkrili, toda našli so samo ostanke letala in nobenega znaka o živih potnikih. Na letalu so bili večinoma Čilenci in nekaj Argentinecev.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0623 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 27 Tues., Feb. 9, 1965

Vse gre narobe

Na tem mestu smo že skušali, da na podlagi izjav jugoslovanskih komunističnih voditeljev na zadnjem komunističnem kongresu damo bežno sliko, kako tovariši sodijo sami sebe in kaj sodijo o svoji lastni mladini, kolikor jo je organizirane v njihovih vrstah. Radi bi še dodali, kako so dijeli isti komunisti o tistih milijonih "delovnih množic", ki jim že dve desetletji obetajo nebesa, ustvarjajo pa nad vse solzno dolino. Preveč je bilo nabrane tvarine na kongresu, da bi mogli vso porabiti za dokaz, kako se ljudem godi v Jugoslaviji. Skušali bomo zato dati samo številke, koliko ljudi je zaslužio.

Polovica ljudi živi še zmeraj od zasebnega kmetijstva. Tem se godi tako slabo, da temu dejstvu ne upajo oporekati niti komunisti sami. Ne taji pa tudi, da se samostojnim kmetom ne sme boljše goditi od delavcev, pa naj se na svoji zemlji še tako mučijo. Zato lahko mirno trdimo, da povprečen dohodek zasebnega kmeta ne presega zaslužka povprečnega delavca. Za delavce, uslužbence, upokoјence so pa na kongresu povedali sledeče zanimive številke, ki jih navajamo iz govora tovariša B. Krajgerja:

V Jugoslaviji je zaposlenih zunaj kmetijstva in ostankov svobodnih poklicev med obrtniki, gostilničarji, advokati itd. okoli 3,500,000 ljudi. Vsem tem bodisi naravnost ali po ovinkih reže kruh komunistični režim. Številke bomo spremenili iz dinarjev na dolarje po tečaju 900 dinarjev za dolar. Toliko znaša namreč uradni blagovni tečaj za dolar: za dolar lahko tujec kupi toliko, kot domačin za 900 dinarjev. Vsi citirani prejemki se nanašajo na mesec.

Največja skupina med tistimi, ki živijo od mesečnih dohodkov, so "kvalificirani" delavci s prejemki \$33 do \$66. Teh je 1,500,000. So stember jugoslovanskega gospodarstva, kajti na njihovem delu sloni vsa jugoslovanska socializirana proizvodnja. Kar je med njimi "visoko kvalificiranih", prejemajo \$44 do \$88. Samo 3% prejemajo več kot \$88 in samo en odstotek več kot \$110. To je torej elita jugoslovanskih proizvajalcev. Ta naslov jim je dal režim, da jih vsaj počasti, ako jih že ne more plačati, kot je treba. Ti si pomagajo z dvojnimi delom, da lažje shajajo. Pol milijona "nestrokovnih" delavcev zasluži povprečno \$22. Ker je večina med njimi s kmetov, si pomagajo z delom na svoji zemlji. Obe skupini (skupaj kaka 2 milijona delavcev) skušata torej živeti od dvojnih dohodkov.

Posebni reveži so tisti, ki imajo fiksne dohodke. Teh je pa okoli 1,300,000. Na prvem mestu so upokoјenci in invalidi, ki jih je kar 785,000, njim sledi 180,000 učnih moči, za njimi pride 390,000 uradnikov v federalni, republiških, okrajnih in občinskih službah, dalje v samostojnih socialnih zavodih itd. Niso pa všteti pripadniki jugoslovanske narodne obrambe. Najmanjše dohodke imajo naravno upokoјenci in invalidi, povprečje njihovih dohodkov je daleč pod povprečjem delavskih prejemkov. Značilno je pa tudi, da prejemki javnih uslužbencev zaostajajo za prejemki delavcev. Vsem tem skuša režim pomagati z nizkimi najeminami za stanovanja, z olajšavami v transportu, z nizkimi cenami za elektriko, kurjavo, hrano, z gornjimi cenami za obleko, perilo, obutev in ostale dnevne potrebščine. Vendar vse to ne pomaga toliko, da ne bi čutili, da so reveži. Če bi hoteli potegniti grobo srednjo črto med denarnimi prejemki, bi najbrže dobili za 7 milijonov Jugoslovancev okrogli znesek \$10 na teden!

Razumljivo je, da s tem na milijone Jugoslovancev ne more biti zadovoljno. Režim tega na kongresu tudi ni tajil. Je pa še naprej trdovratno obljubljal boljše čase, kakor hitro bo prišel do veljave novi gospodarski sistem, ki bo dal podjetjem toliko denarja, da bodo lahko bolje plačevali delavce in uslužbence. Ker bodo delavci in uslužbenci več zaslužili, bodo lahko plačevali tudi več davkov, od tega pa bo zopet imelo korist tistih 1,300,000 Jugoslovancev, ki živijo od fiksnih dohodkov. To je bila pesem, ki so jo vsi govorniki na kongresu, od Tita navzdol prepevali v vseh mogočih melodijah.

Pa se je med govorniki našla garjeva ovca, ki je vse račune pokvarila. Voditelj zagrebških komunistov in na Hrvaškem komunist št. 2 tovariš Mika Tripalo je svoji tovariši brez ovinkov zabrusil tole v obraz: Ne bo nič s toliko hvalisano decentralizacijo akumulacije (to je glavno državno blagajno v Beogradu). Svoje stališče zagovarjajo z našimi finančnimi obvezami do tujine, strukturalnimi disporci, potrebami razvoja nerazvitih krajev itd. Tripalo je tudi opozoril na "določeno nevzdržje med načelnimi sklepi Zveze komunistov in praktičnim delom posameznih državnih in drugih organov." To navzkrižje je po njegovem mnenju "tako očitno, da povzroča pri delovnih ljudeh začetke nezadovoljstva in celo nezaupanje do tega, da bi komunisti zares nekaj storili."

Da Tripalo podpre svoje stališče, je izjavil, da zagrebška industrija nima ničesar od tega, kar ji je do sedaj dal

Beograd. Kar je z eno roko dal, je z drugo roko vzel. Razlika v korist Zagreba znaša samo, beri in piši, en odstotek! Tripalo je tudi pripomnil, da gradivo za gospodarski načrt za l. 1965 ne daje nobenega upanja, da bi se stanje kaj zboljšalo. Tovariši so seveda vse te hude zagrebške očitke vtaknili mirno v žep.

Kako bo pa letos? Na to vprašanje je deloma odgovoril tovariš Bulc iz Ljubljane. V svojem govoru je opozoril, da je tista industrija, ki je odvisna od suvoza surovin, morala samo deloma, če ne v celoti, dobita za letošnje leto dodeljenih samo 30% zahtevanih deviz, akoravno je izpolnila vse izvozne obveze. To se pravi: vse te tovarne bodo mogle letos delati samo s 30% svoje zmogljivosti. Če bi šlo po pameti, bi morale odpustiti svoje delavce, kadar ne bo dela. Pa jih ne bodo smele. Delavci bodo rajše postopali po tovarniških prostorih z metlami v rokah, zato pa dobivali polne prejemke na račun zgube, ki jo bo poravnala inflacija.

Na tem se ne bo nihče spodtikal, saj so vsi na to že navajeni, delavci pa v zapravljanju časa izvežbani.

Kongres je tako stanje osvetlil še od drugih plati. Žal nam manjka prostora, da bi o tem poročali. Upamo, da pa bo vsaj ta opis dal bežno sliko pravega sedanjega gospodarskega stanja v Jugoslaviji.

BESEDA IZ NARODA

NOVICE OD SV. VIDA

Cleveland, O. — LETNO POROČILO ŽUPNIJE SV. VIDA ZA LETO 1964. Župnija sv. Vida je v 72. letu svoje starosti. Ustanovljena je bila leta 1893. Torej je najstarejša od slovenskih clevelandskih župnij. Njen prvi župnik je bil rajnik msgr. Vid (Vitus) Hribar. Prva sv. maša za clevelandške in okoliške Slovence je bila brana 6. avgusta 1893. Župnik Vid Hribar je župnikoval pri Sv. Vidu 14 let. Svojem župljanom je vsega skupaj prav tolikokrat podajal letno župnijsko poročilo. Za njim je prišel k Sv. Vidu — bilo je to 2. avg. 1907 — rajnik msgr. Jernej Ponikvar, ki je ostal na vidovski župniji do svoje smrti 30. marca 1952. Tako je mogel dati svojim župljanom letno poročilo kar za 44 let. Za njim je prišel k Sv. Vidu za župnika sedanj msgr. Alojzij Baznik. Njegovo letošnje letno poročilo (za leto 1964) je po vrstnem redu že 13. Če je božja volja, jih bo lahko podal še veliko.

Vsega skupaj je bilo torej pri Sv. Vidu doslej podanih že 71 letnih poročil. Vsa ta, razen za leto 1964, so podajali gg. župniki v glavnem ustno, s prižnice, ter so jih tako laže komentirali. Letos pa se je prvič zgodilo, da g. župnik poročila ni prebral in komentiral s prižnice, marveč so ga dobili župljani po pošti. Vse to pa zaradi novih določil sedanjega II. vatikanskega cerkvenega zbora. Nekam nujno je s tem postalo, da bodo morala postati pismena poročila vsled tega vsebinsko popolnejša in bolj vsestranska. Sicer se pa to letošnjemu vidovskemu poročilu že tudi pozna.

FINANČNO POROČILO ŽUPNIJE SV. VIDA ZA 1964. Iz župljanom poslanega poročila je razvidno, da je imela vidovska župnija v lanskem koledarskem letu skupaj rednih in izrednih dohodkov \$303,640.88 in v istem času rednih in izrednih "Total Cash Disbursements (izdatkov) \$291,132.19. Preostanek za leto 1965 je bil torej ob zaključku leta 1964 \$12,508.69. — Lepe številke, ki potrjujejo, kako velik gospodarski obrat je navadna ameriška župnija! Natančen pregled pa pove, da je šola tisti činitelj, ki zahteva največje žrtev od župljanov. — Glavni vir župnijskih dohodkov so prostovoljni prispevki župljanov vsako nedeljo v cerkvi. Ti dohodki so v letu 1964 v primeri z onimi v letu 1963 za nekaj tisočakov padli! Nedeljske in praznične cerkvene nabirke so v letu 1963 izkazovale postavko \$113,197.08; medtem ko izkazujejo v lanskem letu (1964) le \$107,039.00. Razloček znaša torej \$6,158.08.

ZA HVALA G. ŽUPNIKA MSGR. ALOJZIJA BAZNIKA SVOJIM ŽUPLJANOM. Če je poleg župljanov samih kdo lahko vesel lepega uspeha v župniji, je to gotovo njen župnik. Vidovski g. župnik je to svoje veselje in zadovoljstvo ob pisanju letnega poročila za 1964 tudi po-

sebe izrazil s tem, da je svojemu poročilu o življenju in razvoju vidovske župnije dodal naslednjo zahvalo:

"Globoko hvaležnost smo dolžni Vsemogočnemu Bogu, da je v minulem letu tako bogato blagoslovil naše delo. Osebo se zahvalim duhovnikom in drugim zvestim delavcem v župnišču, ki tako nesebično skrbijo in delajo za dobro župnije. Najlepša hvala vam vsem, ki ste doprinesli svojo delež pri gradnji novega samostana in ste tako širokosežno podpirali svojo cerkev in šolo. Vaš nedeljski dar cerkvi je žrtev, ki jo storite za Boga. Vaša kuverta je sedaj položena pred oltar v znak, da se vi sami po svojem daru darujete Bogu pri sv. maši. Vaš dar namreč predstavlja del vašega dela, življenja, trpljenja — je del vas samih. Vreden pa je le toliko, kolikor je v resnici izraz vaše hvaležnosti in ljubezni do Boga, iz čigar dobrotljivih rok ste vse prejeli. Bodite torej širokosrčni do Njega."

NOVI CERKVENI ODBORNIKI. Pri volitvah v cerkveni odbor župnije sv. Vida, ki so bile zadnje nedelje, 7. t. m., so bili izvoljeni sledeči trije kandidati: g. Ljubi Edward z 886 E. 76. ceste, g. Petelin Lojze s 6330 Carl avenue in g. Winter Charles z 1227 E. 60. ceste. Njihova funkcijska doba traja dve leti. Od prej pa so v cerkvenem odboru že g. Max Germ, g. Rudolf Germ in g. Joseph J. Nemanich. Njihova funkcijska doba pa ugasne z letom 1965.

PREŠERNOVA SPOMINSKA PROSLAVA, ki so jo pripravili za na predvečer pesnikove smrti člani clevelandskega odseka društva Slovenski akademiki v Ameriki (SAVA) v Baragovem domu, je bila vsebinsko zelo lepa in skrbno pripravljena; bila pa je vsekakor preslabo obiskana, da bi bilo to v čast največji slovenski naselbini v tej deželi. — Govor pisatelja K. Mauserja bo priobčen v "Odmehih", glasilu društva SAVA.

DRUŽABNA PRIREDITEV SLOVENSKE PRISTAVE v soboto, 6. t. m., zvečer v Slovenskem domu na Holmes avenuji je privabila polno dvorano gostev. Med njimi jih je bilo tudi nekaj iz sosednje Kanade. Ves večer je vladalo prijetno domače razpoloženje. Mladina se je ob zvokih Veselih mornarjev navdušeno vrtela.

"RAZDRTO GNEZDO", najnovejša Mauserjeva povest, ki je začela z januarjem letos izhajati v lemontskem slovenskem frančiškanskem mesečniku "Ave Maria", je močno zdramila tudi nekatere med nami v Clevelandu. Tako je vedel povedati g. France Lončar, ki vodi Slovensko pisarno v Baragovem domu in ki je obenem tudi poverjenik za nove naročnike AM med nami. Kar vidno je, da je g. pisatelj s svojo novo povestjo prilič spet nekaj olja v našo vidovsko stvar, da bo lepše svetila. Hvala mu! Kdor AM še ni naročene, naj jo sedaj hitro

naroči, dokler sta na razpolago še prvi dve številki. Nova Mauserjeva povest je napisana tako po domače in napeto, da bo zanimanje za njo kmalu še večje. Urednik p. Fortunat Zorman si bo moral najbrž kmalu beliti glavo, da bo ustregel vsem novim naročnikom. — V tiho gneздо zaprte sestrsk skupnosti je zašel nemir, potem ko je eden od bolniških zdravnikov nenadoma odšel v partizane. Vsi smo radovedni, kako bo g. pisatelj dalje predel svojo misel.

Kronist

Pismo Vrhenskoga Tinela

Waukegan, Ill. — Januarsko vreme nas po svoje spremlja skozi življenje. Pred Božičem je nam zima zagodla po svoje par dni, tako da je par noči še škrate zeblo, ko je šlo živo medbro nekaj stopinj pod ničlo. Med prazniki in zdaj v prvi polovici januarja pa še ni ravno prehudo, Ampak preveč se pa ne smem tolažiti in vremena hvalliti, kajti vsako uro se lahko spremeni in zima bo nas začela zopet tipati.

* OKROG NAS so se dogajale zadnje tedne same slabe novice. V bližnjem Wilmette je 18-letni sin Harrison Crouse ubil svojega 48 let starega očeta, 47 let staro mater in 16-letno sestro. Izgovorjajo ga, da je to izvršil v stanju "melanholične napetosti". Morda bi bila na mestu "satanska obsedenost"? Tako slaba novica človeka kar stresa.

V Noridge, predmestju Velikega Chicaga v severozapadnem koncu, so pa roparji oropali župnišče cerkve Presv. Odršenika. Župnika so z udarcem omamili in zvezali, nato še njegovega kaplana, ki je prišel v urad in obema z lepilom zalepili usta, da nista mogla klicati na pomoč, nato pa odnesli božično kolekto in povrhu še \$200 gotovine iz denarne shrambe. Zraven tega so zvezali tudi obojene stražnike, ki z Brinks oklopnimi avti sprejemajo in pobirajo denar po raznih zavodih in uradih in ga potem odvažajo za vlaganje na banke. Enega izmed stražnikov so celo odpeljali roparji na bližnje pokopališče in ga tam priklenili k neki ograji, roparji so se pa odpeljali v drugem avtu in ni ne duha ne sluha o njih.

Po cestah in potih širom Unije ZD pa se je od Božiča do nedelje, 3. januarja, zvečer pobilo nekaj nad 900 ljudi v avtomobilskih nezgodah.

Same slabe vesti!

* NEKATERI POLITIČNI VELIKASI tudi ne znajo dati javnosti lepih zgledov. Kadar jih ljudje ob volitvah postavijo v kake javne zeljnike, bi se morali zavedati, da javnost ima velike oči in velika ušesa, pa tudi dobre nosove, s katerimi izvohajo kaj kmalu vsako nepravičnost in smrad. Potem pa, ko pridejo take stvari na beli dan v javnost, pa drug na drugega kažejo, kakor je kazal Adam na Evo, sam bi bil pa rad lep ostal. Ko sva o tem govorila zadnjič s Frankom doli na Park Ave., je ta eno pogodil o tem. Jaz sem se hudoval, kako poročila dan za dnem pripovedujejo o sprejemanju podkupnine, o tem in onem, kako celo kak guverner tu in tam je na zatožni klopi radi davkov, itd., kaj vendar to enkrat ne ustavi. Govorijo veliko o takih škandalih, ne navpijo pa nič, da bi jih omejili in bi jenjali.

"Ja!" se je vmešal vmes Frank, "ti, Tine, tega ne razumeš! Vidiš menda, da po naših okrajih, mestih in državah je ob volitvah vse polno raznih kandidatov za sodnike. V področja vsakega sodnika spadajo gotove zadeve. Zdaj, če bi se vsi

naenkrat poboljšali, bi sodniki ne imeli dela in posla. Zato pa mnogo govorijo o vsakem pregrešku do vseh podrobnosti, kako kak prestopke izvrše, tako da se ob teh razlagah drugi lahko nauče, kako se poneverja, laže, krađe, nazadnje pa z dobrim in zvitim advokatom reši iz pasti, če se v njo po nesreči kdo kako ujame. Vidiš, Tine, vsaka reč na svetu ima svoj namen!" Tako me je poučeval navihani Frank.

Saj mogoče je res kaj takega, sem sam pri sebi Franku pri-trjeval. Drugače bi res takih grehov tako ne razlagali, kakor jih, namreč da jih preostro ne grajajo, pa tudi tistih, ki take grehe delajo, preostro ne sodijo. Se res nekam ujema, kakor 2 x 2!

V ponedeljek, 4. januarja, je bil pozvan na zvezno sodišče k zaslišanju bivši illinoiški guverner Straton. Zvezni davčni urad ga obtožuje, da dolguje vladi nekako okrog \$46,000 za davke. On s svojimi dokazi pojasnjuje drugače. Ko je bilo zasliševanje v teku in so čitali proti njemu obtožbo, je on sedel s svojim advokatom pred sodnikom v sodni dvorani in se menda, kakor poročajo, malo nasmehnil. Sodnik ga je pokaral, da je to resna zadeva in kako posmehovanje ni na mestu. Zadeva bo šla pred poroto in kakor bo ta sodila, tako bo, pravijo.

* SRBSKI ŠKOF DIONIZIJ MILOVEVICH je zmagal v pravdi in škofijska oblast nad pravoslavno srbsko cerkev bo ostala v njegovih rokah. Tako poroča WNS z dne 2. januarja t.l. Prepri za oblast potekajo že dolgo, pravda na sodišču okraja Lake pa se je vlekla vse od oktobra 1963 do sedaj.

Zadeva slučaja je že bila pojasnjena. Sinoda (cerkveni zbor) pravoslavne cerkve v Beogradu je odstavil srbskega pravoslavnega škofa Dionizija, katerega sedež je v Libertyville, tukajšnjem sosednem mestu, v samostanu sv. Save. Sinoda v Beogradu je baje to naredila, ker škof Dionizij je nesposlovljiv s Titovim komunističnim režimom v Jugoslaviji. Smatra se, da pritisk je prišel od strani rezojene stražnike, ki z Brinks oklopnimi avti sprejemajo in pobirajo denar po raznih zavodih in uradih in ga potem odvažajo za vlaganje na banke. Enega izmed stražnikov so celo odpeljali roparji na bližnje pokopališče in ga tam priklenili k neki ograji, roparji so se pa odpeljali v drugem avtu in ni ne duha ne sluha o njih.

Po cestah in potih širom Unije ZD pa se je od Božiča do nedelje, 3. januarja, zvečer pobilo nekaj nad 900 ljudi v avtomobilskih nezgodah. Same slabe vesti! * NEKATERI POLITIČNI VELIKASI tudi ne znajo dati javnosti lepih zgledov. Kadar jih ljudje ob volitvah postavijo v kake javne zeljnike, bi se morali zavedati, da javnost ima velike oči in velika ušesa, pa tudi dobre nosove, s katerimi izvohajo kaj kmalu vsako nepravičnost in smrad. Potem pa, ko pridejo take stvari na beli dan v javnost, pa drug na drugega kažejo, kakor je kazal Adam na Evo, sam bi bil pa rad lep ostal. Ko sva o tem govorila zadnjič s Frankom doli na Park Ave., je ta eno pogodil o tem. Jaz sem se hudoval, kako poročila dan za dnem pripovedujejo o sprejemanju podkupnine, o tem in onem, kako celo kak guverner tu in tam je na zatožni klopi radi davkov, itd., kaj vendar to enkrat ne ustavi. Govorijo veliko o takih škandalih, ne navpijo pa nič, da bi jih omejili in bi jenjali.

"Ja!" se je vmešal vmes Frank, "ti, Tine, tega ne razumeš! Vidiš menda, da po naših okrajih, mestih in državah je ob volitvah vse polno raznih kandidatov za sodnike. V področja vsakega sodnika spadajo gotove zadeve. Zdaj, če bi se vsi

njal same pravde in tožbe o tem in onem. Nič kaj vesele vesti. Bo morda drugič kaj boljšega in bolj veseliga za poročati.

* KER PA VOZIMO ravno skozi veseli predpustni čas, pa naj objavim eno ali dve za smeh in kratek čas:

— To bi bil spomin! V neki naselbini je prišel nek rojak, še samec, k neki vdovi, kateri so pred kratkim pokopali moža. Pa jo nagovori: "Vaš pokojni mož je bil moj dobri prijatelj! Ali je zapustil kaj takega, kar bi mogel vzeti jaz za trajen spomin na njega?"

Žena pa mu odgovori: "Mene, le mene je zapustil!"

— Naravno: Žid pravi drugemu židu: "Kako to, Izak, da imaš uš, ki te ugrizne takoj pod prsti, samo da sežeš pod srajco!"

"Pa kako vprašanje," mu zagode Izak, "če zgrabim mimo, ujamem pa drugo!"

— Dober svet je drag. Katra: "Gospod zdravnik, ali mi morete svetovati, kako naj odpravim svojemu možu govorjenje v spanju?"

Zdravnik: "Najboljše sredstvo bo, če mu podnevi pustite priti malo do besede.

— Težave. Zdravnik: "Ste vzeli zdravilo, preden ste šli spat?"

Miha: "Ne, gospod doktor. Najprej sem pozabil, ko sem ga hotel vzeti, sem pa že spal..."

Vrhens Tine

Zveza staršev in učiteljs-tva pri Mariji Vnebovzeli

Cleveland, O. — P.T.U. fare Marije Vnebovzete praznuje 20-letnico obstoja s posebno "ustanovno proslavo" v četrtek, 11. februarja, ob pol 8. zvečer v šolski dvorani (avditoriju). Rev. Eugene C. Best, STD, bo slavnostni govornik. Bivše predsednice bodo počaščene z obredom prižganih sveč. Povabljeni so tudi učitelji in učiteljice.

Zveza staršev in učiteljstva je bila ustanovljena v letu 1945 s pomočjo Mrs. Josephine Turner iz naše fare in Mrs. Emile Bartunek, tedanje predsednice Katoliške lige staršev in učiteljstva. Pokojni msgr. Vitus Hribar je bil tedanji župnik. Prva predsednica je bila Mrs. Matthias Skufca in Rev. Victor Tomc je bil prvi duhovni vodja. Bilo je 27 ustanovnih članic, izmed katerih so še mnoge delavne pri Zvezi. Sedanje članstvo je 200 mater. P.T.U. je lahko ponosna na svoje zvesto sodelovanje in podporo župnikov in šolskih oblasti. Članice so podpirale vsako izboljševanje v šoli in sodelovale pri mnogih podvzetih. Zadržna med temi je bila uvedba poučne televizije, v rabi od zadnje jeseni, ki uvršča našo šolo med najboljše osnovne šole v tem okraju.

Vse članice in njihovi možje, pa tudi vsi prijatelji naše fare so prisrčno vabljeni na četrtkovno svečanost. To je tudi "Večer očetov"; upamo, da nas počaste s svojo navzočnostjo. Po sporedu bo postreženo z okrepčili.

Mrs. Milan Dular

Klub slov. upokoјencev na Holmes Avenue

Cleveland, O. — Upokoјenci na Holmes Avenue imamo svojo redno mesečno sejo jutri, v sredo, ob dveh popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave. Seja je važna, na njej bo podano poročilo o uspehu naše zadnje prireditve 24. januarja letos, ukrepali pa bomo tudi o bodočem delu in načrtih.

Po seji bo slavnost dveh zlatoporočencev, naših članov Mr. in Mrs. Frank Kocin in Mr. in Mrs. John Asseg. V njihovo čast bo prosta večerja in druga okrepčila za vse člane.

Pridite vsi na sejo. Kdor še ni član ali članica, pa izpolnjuje vse pogoje za to, je vabljen, da pristopi! Pristopnina je \$1.00, nato pa je 25c mesečne članarine.

Na svidenje na seji!

John Trček, taj.

KANADSKA DOMOVINA

Newtorontske novice

RAZVOJ, RAST, NAPREDEK - SADOVI DELA

TORONTO, Ont. — Vsaka rast odvisi od delavnosti. Ni razvoj brez nekega napora. Napor pa pomeni delo. Delo pa ni preklestvo, je predprava razumnosti, je edino sredstvo človeštva, s katerim se meri civilizacija. (Calvin Coolidge.)

Razvoj, rast, napredek, naj si bo v fizičnem ali razumnem svetu, so torej odvisni od dela. Nič drugače ni v skupnosti. Razvijala se bo, rastla in napredovala, če bomo vanjo vlagali svoje delo. Kjer društva in ustanove pešajo, tam manjka delavcev. Če se pritožujemo, da naši ljudje ne segajo več po slovenskem časopisu in ne kupujejo več slovenskih knjig, je v veliki meri zato, ker ni delavcev, ki bi jim znali in hoteli nuditi to bogastvo slovenskega duha. Delo je in bo ostalo vir uspehov in napredka.

Srebrno poroko sta praznovala

Dne 21. januarja sta praznovala srebrno poroko g. in ga. Frank in Marija Demšar na 519 Christie St. v Torontu. Prav na tistem sta zbrala okrog sebe svoje najozje prijatelje in sta v njihovem krogu in v krogu družine proslavila ta jubilej. V 25 letih srečnega zakona jima je Bog dal štiri deklice in enega fanta, G. Frank, doma iz Zirov, se je trdno postavil na noge v Kanadi. Ima svoje podjetje, ki oplešuje zemljo okoli hiš in tu di večjih poslopij. Nekdanji zaveden Orel in telovadec, se Frank tudi danes pokaže v društvu. Pri "Društvu Slovencev" je podpredsednik. Trenutno se veliko prizadeva za ureditev Slovenskega doma. Naše čestitke Demšarjev in Bog jim daj vso srečo na poti do naslednjega jubileja in še čez.

Zahvala midlanskega župnika

Midlanski g. župnik je bil zelo vesel, da smo se ga Slovenci spomnili v svojem časopisu. Poslal nam je pismo zahvalo za "Kanadsko Domovino". Glasi se:

"Mojim dobrim slovenskim prijateljem se želim zahvaliti za čestitke, objavljene ob priliki,

Grupna potovanja 1965

v Slovenijo z ladjo od \$329.25 v obe smeri. — Isto tudi za obisk Vaših sorodnikov.

RES STROKOVNA potniška pisarna, zastopniki vseh važnih avionskih in ladijskih družb z najpopolnejšimi uslugami od fotografije za potni list do vseh vrst kart, najetja avtov, hoteli itd. — Za dobra mesta 1965 rezervirajte čimprej brezobvezno!

IMIGRANTSKE CENE za avion Ljubljana—Toronto, Can. \$267.60. Za Vas napravimo prošnjo za vselete, nabavimo kartico, predvsem pa TOČNO obvestimo o prihodu. Za obisk sorodnikov sedaj skrajšan postopek.

Na pisma izven Toronta odgovarjamo isti dan!

DINARSKI BANKOVCI, TRAVELERS CHECKS, KOVČKI, VIŽUMI, JAVNI NOTAR. • SLOVENSKE KNJIGE IN PLOŠČE.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

258 College St. Toronto 2b WA 3-4868

SLOVENC V BURLINGTONU

in v drugih krajih južnega Ontarija

• Strokovo popravljamo vsakovrstna motorna vozila. • Prodajamo razne nadomestne dele, bencin, letne in zimske gume najboljših kakovosti. • Pri nas lahko najugodnejše kupite nov avto neprekosljive svetovno znane nemške znamke B.M.W.

• Oglasite se pri nas v vsaki potrebi. Pripravljeni ste boste, da Vam bomo hitro postregli in to po solidnih cenah in v domačem jeziku. • Se priporoča

FRANK'S FINE SERVICE

FRANK KRANJC, lastnik

892 Brant Street, Burlington, Ont. Tel.: NE 7-2752

ko me je sv. oče Pavel VI. imenoval za svojega hišnega prelasta. Bog vas blagoslovi." Msgr. Ralph J. Egan, župnik pri Sv. Margareti v Midlandu.

Knjige, k jih danes ponovno priporočamo

ZBORNİK 1965. — Letos je bil sosed Jaka prvi v Torontu, ki ga je kupil v Slovenski pisarni. Bilo je v četrtek, 28. januarja. V soboto in nedeljo je bil Jaka prost. V ponedeljek mi je pa pripovedoval, da je skoraj dva dni prebil ob branju Zbornika. Cena \$4.75.

SKOZI LUČI IN SENCE, I. del. — Mimogrede sem ujel pogovor v gruč možakarjev: "Ti, si že prebral 'Skozi luči in sence'?" "Ne še," se je oglasil odgovor. "Pohiti, v pisarni jih imajo samo še nekaj izvodov, ne bo ti žal." In res je tako. Cena vezani knjigi \$4.50. Broširanih ni več.

BEŽNA SREČANJA je naslov knjigi, ki jo je napisal dr. Ludovik Čep on na poti okoli sveta, ko se je srečeval s skrivnostnimi ljudmi Azije in odkrival njihova skrivnostna verovanja. Tudi o tej knjigi vedo povedati tisti, ki so jo brali, da je vredna \$2.70. Koliko lepega človek spozna iz nje za ta mali denar.

MATI IN UČITELJICA v slovenščini. Dobra beseda in beseda resnice, beseda dobrega in svetega moža Janeza XXIII. modernemu svetu. Malokdo je bral to okrožnico v angleščini. Še manj jih je, ki bi segli po slovenski izdaji, čeprav stane samo \$1. Naši podjetniki naj bi pokupili še preostale izvođe zase in za svoje delavce.

Pričakujemo, da bomo v kratkem prejeli drugo okrožnico v slovenskem prevodu in sicer "MIR NA ZEMLJI".

Kdor želi imeti katero od gornjih knjig, naj pošlje Post M.O. ali Bank M.O. na Slovensko pisarno, 618 Manning Ave., Toronto 4, Ont.

Ponovno smo že dobili vesti, da se ljudje zanimajo za knjižno kroniko, ki jo od časa do časa objavljamo v Kanadski Domovini in nas pozivajo, naj bi to delali bolj pogosto. Ko smo zadnjič pisali o reviji "Meddobje", nam je nekdo pisal: "Koliko je naročnina za slov. kulturno revijo 'Meddobje', o kateri sem tokrat slišal prvič, pa obenem pripominam, da verjetno nisem edini, ki bi ga oglašanje knjig, ki jih imate na zalogi, zanimalo tudi v bodoče."

Uprava Slovenske Pisarne

Majhen mož na prste stopi...

Nekje je bilo napisano: "Mož, ki je prevelik za majhno delo, je premajhen za veliko delo." Kolikokrat v življenju naletimo na take "velike" može, ki zviška gledajo na vsako preprosto delo in mislijo, da so ustvarjeni samo za velike stvari.

Mož, ki ne zna biti v društvu dober član, ne bo nikoli dober odbornik in še manj dober predsednik. Kdor se ne zna podrediti, ne zna vladati. Hiša se začne graditi v prsti, v tleh, tako da se postavlja opeka na opeko. Preden nekdo postane zdravnik, mora najprej držati nogo, ki jo drugi operirajo.

Doma smo slišali lep slovenski pregovor: "Kdor ni v malem zvest, se mu ne da veliko v pest."

Zadružno gibanje narašča

V Ontariju se je lani ustanovilo 71 novih Hranilnic in Posojilnic. Možnost članstva je s tem narastla za 70.000. Trenutno je v Ontariju 550.000 članov, ki imajo na hranilnih vlogah 425 milijonov dolarjev. 400 milijonov tega denarja je v posojilih.

Zadružno gibanje v Kanadi ima vse možnosti, da postane odločilno gospodarski faktor v boju za narodno gospodarsko neodvisnost. Članstvo v tem gibanju je tudi v najboljši šoli, ki uči pota gospodarske demokracije.

Poročilo Slovenske šole pri Mariji Pomagaj v Torontu

Toronto, Ont. — Zadnje dni v januarju smo zaključili prvo polletje in razdelili spričevala učencem. Pouk se je vršil ob petkih zvečer in v sobotah popoldne v petih razredih, s parrelkami v prvih štirih. Šolo vodi č. g. Tone Zrnc, kateremu pomaga devet učiteljev.

Učenci so poleg rednega pouka prebirali tudi slovenske knjige. Učenci 2. razreda so prebrali eno in napisali nje vsebino, učenci 3., 4. in 5. razreda pa vsak po dve in napisali njuni vsebini. Nekateri so pokazali še posebno zanimanje do slovenskih knjig in jih celo več prebrali. Učenci 4. in 5. razreda so tudi opisali vpričoritev pravljicne spevoigrice Bavbarčki, katero so učenci igrali preteklo jesen.

Najboljša sestavka smo poslali v mladinska lista Božje stezice in Pastirček. Urednika sta mala poročevalca razveselila in objavila njuni pismi, tako da se tudi učenci drugih zamejskih šol lahko seznanijo z delovanjem svojih součencev v Torontu. Spričevalo je sprejelo 161 učencev. Med njimi je bilo 23 odličnih, 47 prav dobrih, 59 dobrih, 12 zadovoljivih in 20 nezadovoljivih. Ena učenka je ostala neocenjena.

Na seznamu imamo sledeče prireditve. V nedeljo, 14. februarja, bomo kazali skioptične slike Slovenije, v soboto, 20., in v nedeljo, 21. marca, pa bodo naši pevci in harmonikarji pokazali napredek v svoji umetnosti s koncertom.

Učitelstvo iskreno naproša starše, da pomagajo svojim otrokom pri učenju materinskega jezika; brez njih pomoči bo težko doseči zadovoljiv uspeh.

Tajnica

Sv. Gregor Veliki v Hamiltonu

HAMILTON, Ont. — Naš farni patron sv. Gregor Veliki je tako velik, da seže čez vse druge rimske papeže v zgodovini. Tako imenitno je vodil sv. Cerkev, da je v 14 letih svoje vladave več napravil kot drugi papeži v 100 letih. Res, sv. Gregor je velik, a njegova novorojena župnija v Hamiltonu je še majhna in revna. Tako je revna, da če bi od blizu videli, bi se vam v srce zasmilila.

Poleg revščine in dolgov nas sedaj stiska še tako huda zima, da vremenski opazovalci že 10 let ne pomnijo take. Dobro se nam zdi, da smo tik pred najhujšim mrazom in snežnimi viharji pokrili stavbo Doma, jo zaprli z okni in vrati, da vreme ne more delati škode. Plinski ogrevalci širijo zadosti toplote po obeh dvoranih tako, da delavci lahko izgotavljajo spodnje prostore, kjer bo časna cerkev.

Včeraj, na Svečnico, je sijalo sonce, in na nesrečo je prej ka-

palo od ledene sveče na strehi kot od vošene v cerkvi. Zato se je medved, ki je prišel pogledat iz brloga, pomaknil nazaj v jamo, ker ve, da bo še 6 tednov sneg in mraz. Prav bi bilo, če bi se nas vsaj sv. Gregor usmilil in razgal najhujšo zimo za svoj god dne 12. marca.

Takrat bomo prvič v zgodovini obhajali farno "žegnanje" ali prošenje. Ni še gotovo, če bomo mogli na "žegnanje" imeti sv. mašo v svoji cerkvi. Bolj verjetno je, da bomo obhajali farnega patrona še v telovadnici nove šole sv. Rožnega venca, kamor se bomo preselili prihodnje nedeljo.

Vendar pa, če bi šlo vse po sreči z delom in dobavljanjem materiala, je še možnost, da bi opravili prvo sv. mašo v svoji cerkvi na Gregorijevo nedeljo. Oltar imamo; saj sedaj po novem je oltar hitro narejen. Miza z oltarnim kamnom v sredini, dva svečnika in dve sveči; pa je daritvena miza postavljena in pripravljena. Tudi cerkvene klopi so že nagradene v zgornji dvorani. Treba jih bo samo malo preurediti in pritrditi na tlak.

Župnija sv. Ane nam je darovala 30 klopi, oltar in križev pot iz kapele v stari šoli, ki jo bodo sedaj porušili. V ponedeljek, 1. februarja, smo najeli velik tovorni avto in poklicali na delo okrog 25 mož in fantov. Prišli so tja naravnost od dela iz tovarna, Burlingtonci in Hamiltonci. Razstavili so oltar, dvignili klopi od tal, vse naložili trikrat na veliki tovornik in odpeljali k nam na 20. cesto. Prišla sta še na pomoč Mirko Kolmanic in Nik Jordan s svojimi lahкими tovorniki, pa je bilo vse ogromno delo in prevoz dovršeno v 3 urah. Tako je naša doba v katolikobah pod šolo končala. Miš, ki so hodie motit naše ministrante, so zbežale. Naša časna cerkev bo sicer še revna, toda snažna in prostorna. Lepo se bo v njej glasila beseda božja in odmevalo petje zbora, ki ima tako lepe in sveže glasove.

Najprijetnejši je pri vsem tem občutek, da si v svojem, da si urediš prostor po svojem okusu, da se ni treba izogibati drugih in jih spraševati za dovoljenje. Vse to je tako lepo izraženo v ljudskem reku: Ljubi dom — čeprav ga je za 'n bobek.

Prvo žegnanje bo skromno in preprosto. Samo naše molitve bodo tople in zaupne, naj nam sv. Gregor in pokojni škof Gregorij izprosta pomoč in varstvo, da bomo delo, ki smo ga začeli, uspešno dovršili.

O letošnjem žegnanju še ne bo pritrkavanja, procesije, sv. maše z leviti. Ne bo pred cerkvijo stojnic (štantov) s konjički, ki zadaj piskajo, in z medenimi srčki z ogledalcem na sredini. Ampak drugo leto — tedaj bo pa že drugače. Po vseh potih in stezicah se bodo pomikali romarji k Sv. Gregoriju Velikemu v njegovo malo farmo v Hamiltonu. O, kako bi nas veselilo, če bi mogli vsaj prihodnje leto za prošenje poslati vsakemu naših dobrotnikov lep meden srček iz slovenskega lecta, v zahvalo in iskren spomin.

Fr. L. T.

L. Ambrožič, st.:

Kako sem doživljal doma komunistično revolucijo

(Dalje)

Pošto so jim največ prenašala nekatera njihova dekleta, ki so pa bila opremljena z raznimi znaki, da ni prišlo do kake pomote. Imele so n. pr. krog noge pod tenko nogavico obvezo, ki se je že od daleč videla. Ko so domobranci izsledili, kaj ta obveza pomeni, so si takoj zbrale kaj drugega, kar so opazili le oni, ki so za to vedeli. Drugi so

pa morda mislili, da spada to k modi tistega leta itd. Vse tako in enako je bilo treba preiskovati, razkrinkavati, zasliševati in ločiti. Tako se je marsikaj zaplenilo in odvzelo, da ni prišlo v partizansko komando kje v gozdu, kjer so se delali načrti za izpade na zatožene hiše in obvarovali marsikatero glavo, ki naj bi po obsodbi terencev morala čimprej odleteti. Tudi več hiš se je na ta način obvarovalo, da jih niso partizani oropali, morda tudi ljudi odpeljali in po vrhu še vse požgali. Ravno med pošto, ki je bila odvzeta terencem, smo marsikaj zvedeli, na kar smo lahko obvarovali in preprečili nesrečo, ki je pretila mnogim.

Dosti opravka nam je pa dal tudi — blok (obroč, narejen okrog Ljubljane) na treh prehodih pod našo oskrbo. Saj se je v premali pažnji takoj naredila kaka nerednost, katero je bilo pozneje treba opravičevati in popravljati. Posebno je bilo tudi tu treba skrbno paziti na partizansko pošto, ki so jo prenašali skozi blokovne odprtine. Imeli so pa komunisti tudi skrivne prehode na gotovih mestih, kjer se je njihov material nemoteno prenašal. Vendar za te prehode ni smela vedeti partizanska raja, za to so vedeli le višji in izvoljeni poslanci-tekači. Ker je bilo med okupatorji vse polno njihovih sopotnikov in tudi partijcev, ki so strogo pazili, da se k takim prostorom ni nihče nezaheljen približal, zato domobranci nikdar niso mogli preprečiti, da bi ne odhajal komunistični material iz mesta na deželo in v hribe partizanov.

Jaz sem stikal za terenci in — kurirji — iskal njihove podatke ter izpopolnjeval kartoteko. Pa tudi opazoval, kaj se godi v postojanki sami in kaj na blokovnih prehodih, na tistih treh, ki jih je imela naša posadka na skrbi. In tako sem dobil komaj časa, da sem pohitel domov k družini. A vedno le takrat, če sem vedel, da se nahaja v našem koncu kaka naša patrola. Drugače se ni bilo varno preveč izpostavljati... Za vsakim grmom je bila lahko zaseda, ki bi me rada poslala na oni svet. V tem je bila še vedno nevarnost, čepravno so domobranci takrat že kar dobro obvladali položaj. Saj so prepatuljirali vse teren, našli mnogo skrivališč in — bunkerjev —, ter tudi nekaj v materialu in papirju, kar so v naglici, s katero so odhajali, pozabili vzeti partizani s seboj. Vendar pa v vseh gozdovih niso imeli stalno pregleda in tako se je marsikak partizan prikradel skozi grmovje in storil, kar mu je bilo naročeno, ali pa iz lastne pokvarjene volje.

V takem delu, v stalnem strahu pred Nemci, v težkih skrbih, kaj nam bo prinesla bodočnost, kakšen bo konec našega bratovrnega boja, nam je kljub vsem težavam še kar hitro minil čas. Zlasti zato, ker smo bili vsi nekje v notranjosti prepričani, da se bodo zavezniki iz Jadranskega morju in zasedli naše kraje. Kako srčno smo to želeli. Nikakor nismo mogli verjeti, da se bodo zahnili zavezniki bratili s tako krutim sovražnikom, kot je komunistom. Ali pa z nemškim propagandistom. Nad vse težko razmerje je pa postal ob poslušanju dr. Kuharjevih govorov iz Londona. Nekateri so ga takoj obsodili, da se je tudi on izneveril in se nagnil na komunistično stran. Niti niso imeli časa, da bi premislili, kaj jim je povedal in ne, v kakšnem položaju se nahajamo. Jaz sem ga poslušal in ker sem gospoda do-

Pred kratkim sem bral zelo lep članek v Ameriški Domovini z naslovom: Se enkrat! Članek je objavil Odbor staršev Slovenske šole pri župniji sv. Vida. V članku sta močno naglašeni dve stvari, ki v celoti veljajo tudi za Slovence v Torontu in v izseljenstvu sploh.

Najprej članek naglašja, da moramo na tujem čez vse varovati dve duhovni vrednosti: vero in slovenski jezik. "Vsak, prav vsak, mora za ohranitev teh dveh naših svetinjs storiti vse, da ju ne izgubimo. Vsak, prav vsak, mora narediti vse, da se do skrajnih mej ohrani po vseh naših družinah, v vseh naših cerkvah in šolah, po vseh naših organizacijah in ustanovah naša slovenska beseda živa."

Druga važna misel, ki jo članek poudarja, je: "Pri delu za slovensko šolstvo med nami moramo za vsako ceno varovati popolno edinost in požrtvovalnost v najvišji meri. Pri šoli je složno sodelovanje vse skupnosti posebno važno. Delo, ki ga upravlja učitelstvo slovenskih šol, je trdo. Naša ljubezen do svoje mladine mora biti brezmejnja. Žrtve, ki jih bo zahtevalo delo za vzgojo in izobrazbo naših otrok v narodnem duhu, v slovenskem jeziku, bodo od leta do leta večje. To so reči, ki jih imejmo vedno pred očmi."

Vse to je napisano tako resnično, da v celoti velja tudi za nas v New Torontu. Posebno smo to občutili sedaj ob zaključku prvega polletja Slovenske šole, ko je učitelstvo razdelilo otrokom spričevala in imelo obenem sestanek z njihovimi starši.

Vsaka slovenska šola v tujini je združena z velikimi žrtvami in težavami, tako tudi naša. Najprej je zelo težko dobiti slovenske učitelje in učiteljice. Naša župnija je še mlada in z dolgi obremenjenosti, zato poučujejo vsi učitelji zastoj; le prevozno sredstva jim krije šola. Poleg primerne izobrazbe je učitelstvu nujno potrebna velika ljubezen do slovenskega jezika in do slovenske mladine; sicer nihče ne bo dolgo vzdržal v slovenski šoli kot učitelj, učiteljica. Otroci so kot živo srebrje; tudi še ne znajo ceniti vrednosti slovenskega jezika; tudi hitro čutijo, da slovenska šola zanje ni tako strogo obvezna kot angleška. Pa tudi učitelstvo samo se mora truditi, da otrokom ne zamrzi slovenske šole. Zaradi vseh teh vzrokov je v slovenski šoli disciplino težko vzdrževati in še težje slovensko mladino ohranjati pri dobri volji, da se bo rada učila slovenskega jezika. Priznati je treba, da pri slovenski šoli v naši župniji tako učitelji kakor starši mnogo

bro poznal, sem vedel, da govori le tisto, kar je res in svetuje le to, kar bi nas rešilo. On je že v naprej videl vso nesrečo, ki nam prihaja nasproti. Tudi je vedel, da Nemci prihajajo proti koncu svojih moči. Vedel je, da se bliža konec. A ni mu bilo vseeno, kakšen konec bo doživel njegov narod. Zato je svetoval — združite se. Le s tem se ognite katastrofi, ki prihaja. Ni pa vedel, da je revolucija zarezala že tako globoke rane, da ni več zdravila, ki bi celilo te rane. Ti njegovi govori so bili — glas vpijočega. Ker sem bil popolnoma prepričan v njegovo dobrohotnost, pa sem videl tudi tukajšnji nemogoči položaj, zato sem takrat, ob Kuharjevih govorih naredil namen in sem sklenil, da bom ob koncu odšel z vso družino čez mejo. Od tega me ne bo nihče drug odvrnil kot morebitna smrt. Nisem pa upal tega sklepa nikomur zaupati in tudi ne Kuharja zagovarjati, ker bi me nekateri skrajnejši prav gotovo dejansko napadli. Revolucija pač nima nikakih meja. Tak čas navadno zapusti ljudi vsaka pametna razsodnost.

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

žrtvujejo za slovensko šolo in so tudi uspehi vidni. Že to, da redno soboto za soboto prihaja okrog 150 otrok tudi v slabem vremenu v slovensko šolo, je lep uspeh in je treba staršem čestitati. Isto velja za otroški pevski zbor slovenske šole, ki ima pevske vaje ob sredah zvečer. Šolski prostori nikakor še niso idealni, dasi dvorane prav zaradi slovenske šole ne oddajamo drugim za razne dnevne prireditve in je župnija rajši ob nekaj dolarjev, kakor da bi ovirala delo slovenske šole.

* Pa je še ena velika težava pri vseh slovenskih šolah izven Slovenije, tudi na Koroškem in Primorskem. Nimamo na razpolago dobrih slovenskih knjig. Ker so bile vse šolske knjige v Sloveniji prvih deset let po drugi svetovni vojski v celoti prepojene s komunističnimi idejami, slovenske šole v tujini teh knjig niso mogle sprejeti. Tako so na Goriškem in Tržaškem začeli izdajati lastne slovenske šolske knjige in te smo naročali tudi za obe slovenski šoli v Torontu. Idealno tudi to ni bilo. Kajti majhna slovenska skupina, pa še odrezana od narodnega telesa, ne more izdajati tako dobrih slovenskih šolskih knjig, kakor jih morejo v domovini, kjer imajo vse pogoje: dovolj strokovnih moči, finančno podporo od države. Vse to jim omogoča, da jim je laže zboljševati učne metode in tiskati po učni vrednosti slovenskega jezika veliko boljše knjige kakor jih moremo Slovenci v tujini. Na žalost pa so bile vse te šolske knjige, ki izhajajo v Sloveniji, do zadnjih let za nas nesprejemljive, ker so bile več ali manj pobarvane s komunistično navlako in z namigavanji na komunistično revolucijo v Sloveniji. Zato so učitelji na Goriškem in Tržaškem odgovarjali merodajnim ljudem v Ljubljani, da toliko časa ne bodo sprejeli za slovenske šole na Primorskem njihovih šolskih knjig, dokler ne bodo očistiene vseh vojaških in političnih primesi. Zadnja čitanka za prvi razred srednjih šol je bila že očističena vspega tega in so jo tudi v Trstu sprejeli. Tako sem čital v družinskem leposlovnem listu Mladika. Dr. Filip Žakelj je pred kratkim objavil v Katoliškem glasu članek iz življenja Slovencev v Argentini. V članku omenja, da so se začeli že v Argentini rojeni odrasli Slovenci obračati nanj in na preč. g. Brankota Rozmana, da bi jim začeli prirejati slovenske tečaje. Pritegnila sta še eno laično moč in začeli so te Slovence učiti slovenskega jezika po učbeniku, ki ga v Sloveniji uporabljajo v 4. in 5. razredu. Najprej je nekaj odbornikov šolskega odbora to knjigo v celoti pregledalo, in ko so ugotovili, da je jezik zelo lep, učne metode sodobne in izpopolnjene, vsebina neoporečna, smo to knjigo naročili. Razen pesmice: Kurirček in vprašanja, kdo je Tito, ni prav ničesar več v tej knjigi takega, kar bi imele zvezo s komunizmom. In če bodo tudi bodoče slovenske šolske knjige take, jih bodo brez dvoma tudi na Primorskem sprejeli. Gotovo je treba vse, kar pride iz Slovenije, natančno pregledati, in če se zdi modro, tudi kaj izpustiti in vzeti iz knjig. A če ljubimo slovensko mladino v tujini in slovenski jezik, bomo vse storili, da ji damo v roke take učne knjige, ki imajo najboljše sodobni slovenski jezik in najboljše sodobne učne metode. Morda si mnogi vzgojitelji v Sloveniji prav toliko kot mi žele, da bi iz vseh slovenskih šolskih knjig odpravili vso komunistično navlako, a če jim vedno ne uspe v celoti, to lahko uspe nam, ki potem te učbenike svobodno prirojam po naših

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

(Dalje sledi)

PATRICK A. SHEEHAN:

NODLAG

je bil nedolžen in nad njim je bil Bog. Če ga oprostijo, prav in dobro! Če ga obsodijo, naj bo češčena volja božja! Tega krščanskega stoicizma ne morete omajati.

Ravno ko bi se imela obravnava pričeti, so se oglasili zunanji sodnijskega poslojja slabi vzkliki veselja in mladi Burke se je, vrnivši se s svoje devetdeset milj dolge poti, prerinil skozi množico ter začel govoriti z zagovornikom. Vse jutro so stale zunaj straže, čakajoč njegovega prihoda, in ko je prijahal zmago-slavno v mesto, ga je pozdravilo sto glasov.

"Kaj je novega, Villiam? Ali pride?"

"Čez eno uro bo tukaj!" je odgovoril mladenič s pritajenim glasom, polnim zmago-slavja in veselja.

Gospod McCarthy je takoj poprosil porotnike, naj se obravnava preloži. Popolnoma nemogoče! Delo se je že preveč zavleklo. Le obravnavati! Toda pravniki poznajo majhne zvijače, s katerimi se tok obravnave lahko nekoliko ovre in zadrži, in teh se je McCarthy obilno poslužil. Toda vendar so ga pregledali in sodnik Torrens je dejal, dvignivši glavo od svojih papirjev, mračno in odločno:

"Sodna oblast mora nade-

ljevati svoje delo, da se izogne umetnemu oviranju in zavlačevanju."

Tako so porotniki (to pot deloma katoličani, deloma protestantje) prisegli in državni pravdnik je gladko in veselo razvijal svoj dolgi dokaz proti nesrečnim obtožencem, kar se zasliši zunaj poslojja mogočno vpitje. Naraslo je, odbijalo se od zidov in prodrlo celo preko svetih mej sodne dvorane. Ljudje niso mogli več brzdati svojega navdušenja, kričali so pred sodniki in odvetniki, ko je O'Connell, oblečen v svojo veliko, raskavo suknjo, zamazano in premočeno od nočnega potovanja, stopal v sodno dvorano, obdan od divje vriskajoče množice, in ko so ga prijatelji obtožencev, ki niso več bili boječi in plašni, temveč polni upanja in drzni, spremili na njegov prostor. Nova luč je zasijala na obrazih obtožencev na klopi in angel vstajenja je obiskal obojence za zapahi in mrežo njihovih ječ. To je bil tisti klic "Ave, Liberator!" — Pozdravljen, Osvoboditelj!" ki ga je ljudstvo klicalo na svoj način, ki je Osvoboditelja ljubilo in bi umrlo zanj.

Ko sem pisal te besede, mi je padel pogled na odprto knjigo, kjer neki pesnik, občudovalec Napoleona, opisuje prihod uničevalca sveta v ulice Dusseldorfa. To je bil zmago-slaven pohod, obdan z vsem vojaškim bleskom in sijajem. Vendar je bilo vse mirno in resno kakor njegov obraz, ki je bil bled in izklešan kot grški kip, ali kakor njegova mala roka, ki se je igrala z volkami bogato osedlanega konja. Toda v tem mi-

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

Registered Nurses

FOR GENERAL STAFF DUTY Modern, expanding 425-bed, private, general hospital, located in pleasant residential suburb on Lake Michigan, 30 minutes from Chicago's Loop. Progressive orientation and in-service education program. Excellent benefits, including bonus and retirement programs. Beginning salary \$400 to \$450, commensurate with experience. Write, or apply direct to:

EVANSTON HOSPITAL ASSOCIATION

Personnel Director
2650 RIDGE AVENUE
Evanston, Illinois 60201

General Office. Immediate Openings. For young girl, 18-30. Typing, customer contact and good telephone voice required. Paid vacation, hospitalization and other company benefits. Contact: Tom Mangin. SA 2-5600. (29)

STENOGRAPHER

Experienced in typing and shorthand, also to assist in general office work. Excellent salary and company benefits. 37½ hour, 5 day week.

CALL MR. LOVETT

Kedzie 3-2070

ELLIOTT PAINT & VARNISH CO.
4525 W. 5th Ave.

(30)

ru se je čulo "gromenje in topotanje treh vojnih pohodov", bobnenje topov, dirjanje konjenikov, podiranje mest, smrtni krik dveh milijonov ljudi, ropotanje vojnih voz, kadar so se drvili preko mrtvecev in ranjencev, in slišati hove kosti pod kolesi vozov, ki so nosili velike topove tega malega boga. Da! Vse je bilo mirno na tihih ulicah nemškega mesta, toda vsakdo, bodisi najmlajši trobentač ali pijani dragonec, ki je kričal svoj "Ave, Imperator! — Pozdravljen cesar!" je vedel, da je bil ta mali Bog Apollyon, Uničevalec. Kako različno je bilo navdušenje in klicanje, s katerim so pozdravljali Osvoboditelja v tem mestu ob reki

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN, Fully eqpt. Seats 25; Kitchen facilities, small hall, N.W. Side. Reasonable for quick sale. 287-1540. (27)

BEAUTY SHOP — ESTABLISHED 2 YEARS. — Vic. 32nd & Halsted. Good business. 11 dryers, 5 stations, air cond. Cosmetic and Jewelry. Many extras. Reas. rent. Sacrifice for quick sale. By Owner. DA 6-6238. (29)

FLOWER SHOP

Well established business. Good money maker. Selling due to illness. Sell reasonable. BE 5-9323. (29)

DOGS FOR SALE

ST. BERNARD PUPS

\$125 and up. AKC registered litter. Private. KI 6-8436. (29)

POODLES

All white toys. Males. Very loveable. \$75 and up. Private. PH. 333-2267 (29)

POODLES — Min.

Black Apricot, brown. AKC. Male-Female. \$75-up. Private. FU 8-1822.

REAL ESTATE FOR SALE

DOLTON — By Owner Transferred. 5 yr. old, 5½ rm. Brick Bungalow. 3 bedrms., full bsmt., bit-in oven and range, W-W crptg., 2 car gar., side dr., patio, cyclone fence, alum. S-S. Nr. schls. and churches. Many extras. Priced for quick sale. — \$21,500. — VI 9-8961. (27)

GLEN ELLYN — Gracious older home, lge. lndspd. lot, 3 bedrms., liv. rm. w/fireplace, din. rm., brkfast. rm., encl. porch. Nr. schls. and heart of town. Owner moved. Must sell. immed. occup Price cut to \$19,900. HO 9-5453. (29)

LIBERTYVILLE BY OWNER

Tri-Level, 4 bedrooms, 2 baths. family room, basement. 1 acre. Near Route 41. Priced for immediate sale. 362-7655. (29)

ELK GROVE VILLAGE BY OWNER. — 3 bedroom Ranch. 2 full baths. Attached garage. Walk to shopping, schools. \$19,750. 4½% Mortgage. Ph. 299-3452. (29)

Collect \$225 and live in 1 apt. rent free. Brick 1-6, 1-5, 1-4. (furnished), automatic hot water heat, 2 car gar., modern tile bath-kitchen, carpeting. Perfect transp. schls., shpg., churches. By appt. COLUMBUS 1-4840. (29)

BY OWNER. 4 ROOM COTTAGE. 2 bedrooms, full tile bath, tile kitchen, cabinets. \$12,000. Some furniture for sale. 4911 Ferdinand. — Austin 7-9182. (29)

FURNISHED APARTMENTHOUSE Completely remodeled and modernized. 12 apts., 6-3's and 6-4's. Stoker-steam heating. About \$16,000 per year income. Only \$3,500 down. Call RA 6-7331. (30)

Lee. Prišel je, da reši, ne da uniči; da osvobodi, ne da usužni; da ječe odpre, ne da jih napolni; da dvigne celo mrličje iz groba in da jih vrne njihovim prijateljem. Že njegova prisotnost, brez ozira na njegova velika dela usmiljenja, je zagotavljala, da pojde vse po sreči. Moč Anglije je proti njim, sodnika sta jih očitno že vnaprej obsodila, večina porotnikov je pristranska, državni pravdnik s svojim gosposkim obnašanjem in plemiško zunanostjo se je pripravil, da vrže to veliko množico kmetskih najemnikov v žrelo prezgodnjega groba. Pa nič ne de! Tu je Osvoboditelj! Dobro označuje duha in trpljenje tega naroda, da je ljudstvo zilo v en sam naslov vse, kar je odgovarjalo uslugam, ki mu jih je izkazal O'Connell, in da je kakor v daljnem odmevu onega imena, s katerim so se ukvarjali pred štirinsoč leti kralji in preroki, pozdravljalo svojega junaka z večnega spomina vrednim naslovom: Ave, Liberator! — Pozdravljen, Osvoboditelj!

O'Connell se prikloni sodnemu dvoru, pozdravi na poseben način barona Pennefatherja, starega tovariša s službenih potovanj, se opravičuje, da ni uradno opravljen (da se ni imel časa preobleči na nočnem potovanju), in prosi, naj mu dovolijo, da zajtrkuje v sodni dvorani. Gotovo! Dozdaj se to sicer ni dogajalo, toda — Prinesejo mu strašen zajterk: kup narezanega kruha z maslom in velikansko skledo mleka. To je zajterk za velikana; a on tudi je velik. Medtem prede državni pravdnik veselo svoje mreže krog onih ljudi tam na obtožni klopi — lepo zaokrožene stavke, kajti on je odlični gospod in dober govornik, in vsak stavek je poln usodnega namigavanja in pozivanja na pred-sodke, ki so že tako dovolj močni — kar nenadoma njegove lepe stavke surovo prekine klic:

"To ni zakon!"

Državni pravdnik se čudi tej drznosti. Še nikdar prej ni slišal kaj podobnega, najmanj od olikanih advokatov, ki sta z njim v zadnjih dveh dneh tolkla terce in kvarte. Pozove se na sodni dvor. Sodni dvor odloči proti njemu. In ko zopet spreda surovo raztrgane mreže in jih zastoj izkuša popraviti, zagrmí vnovič isti globoki glas iz polnih ust:

"Tudi to ni zakon!"

Kaj takega! To je neznosno. Niti mreže vise neusmiljeno raztrgane od njegovih rok, ko se zopet pozove na sodni dvor. Zopet odloči sodni dvor proti njemu. On nadaljuje z nekoliko manjšo gotovostjo in zopet je njegova zračna stavba surovo podrtá:

"Ta zakon je razveljavljen!"

Temu dejstvu se ne more oporekati. Sodni dvor potrdi medklic. Doherty, sedaj ves iz sebe, se popolnoma spozabi in trdi na podlagi nekega pričevanja od prejšnjega dne, ki ga nepošteno zavija in napačno razlaga, da je John Harold Barry prisegel prisego "Belih mož" in da je bil deležen pri nameravanem umoru Georgea Bond Loweja. O'Connell skoči in, obžaljujoč, da mu ni dovoljeno zavrniti to grdo obrekovanje, opomni državnega pravdnika, naj se drži pravil sodne debate in naj se ne poslužuje pričevanj iz druge obravnave. Državni pravdnik sede. To očitno niso več vaje, temveč dvoboj na življenje in smrt.

Priče državnega pravdnika stopijo k mizi. V petih minutah izve O'Connell od njih, da so dva izmed njih držali zadnje mese-

ce v policijskem uradu v Dublinu in da je dobri Owen zapeljal Dalyjevega brata, naj se jim pridruži in si zagotovi celo bodoče življenje na enostaven račun krive prisege in umora nedolžnega človeka.

"V svojem življenju še nisem videl tako dobro naučenih priči," pravi O'Connell.

Državni pravdnik ugovarja. O'Connell mu preti, da ga obtožiti pred poslansko zbornico.

"Ta trditev sloni na neresničnih dejstvih," pravi državni pravdnik.

"Kako morejo dejstva biti neresnična?" vpraša O'Connell.

"Poznal sem tudi že neresnična dejstva," pravi Doherty zmeđeno in nelogično.

Zaslišavanje se nadaljuje. Patrick Daly, spretni krivopri-sežnik, je malo v zadregi.

"O gospod O'Connell! Nisem mislil, da bom pred vami stal to jutro."

(Dalje prihodnjič)

— Kanada uvozi 60% premoga za svoje potrebe iz Združenih držav.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Iščemo delavko

Za urejanje hrane za avtomate. Polni čas, 5 dni. Skušnja nepotrebna. Začetna plača \$1.25 na uro. Vprašajte za Joe Lo Conti ali Joan Rowe. UT 1-4363, Swift Food, 7505 Carnegie Ave. (29)

Moški dobijo delo

Short Order Cook

Man wanted to work nights, Friday and Saturday.

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Ave.

EN 1-5214 (x)

MALI OGLASI

Sobe se odda

Tri sobe se odda, z vsemi udobnostmi, spodaj. Po želji tudi garaža. Vpraša se na 6723 St. Clair Ave. EN 1-9435. (30)

V najem

Ne opremljeno stanovanje na 1053 E. 71 St. blizu St. Clairja, tri lepe sobe in kopalnica, spodaj, garaža po želji. Kličite 361-0989. (28)

V najem — E. 58 St.

4 sobe in kopalnico se odda v zidanem poslopju. \$45. Kličite 881-7138. (28)

Naprodaj

Blizu Lake Shore Blvd., in Neff Rd., dve hiši na velikem lotu naprodaj, bungalow tipa, sadnja drevesa, po štiri sobe vsaka hiša. Za več pojasnila kličite

IV 1-9980 KNIFIC REALTY (9,11 feb)

Ženitbena ponudba

Dekle, stara 40 let, hrvatka, bi rada se spoznala s Hrvatom ali Slovencem star 40 do 50 let. Vdovec tudi dobrodošel. Pišite na "Pomlad", Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103.

(9,12,15,17 feb)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

V najem

Garaža se dobi v najem na Schaefer Ave. Kličite UT 1-9250. — (3,5,9 feb)

Kanadska Domovina

NEWTORONTSKE NOVICE

(Nadaljevanje s 3. strani)

željah in izpustimo iz knjig, če se kdaj še kaj prikrade vanje.

Tu se mi zdi važno opozoriti na eno. Komunizem je in ostane velik sovražnik slovenske mladine tako doma kot na tujem. Tega se moramo živo zavdati in ostati budno na straži. Vendar slovenski mladini v Kanadi ne grozi toliko nevarnost iz Slovenije kakor iz okolja, v katerem žive. Tu jim pa grozi dvojna nevarnost. Da so slovenski komunisti tudi v Torontu organizirani in da podtalno delujejo, je dejstvo. Delujejo pa tudi v sklopu z ostalimi komunističnimi organizacijami v Kanadi, in teh je zelo veliko. Pred kratkim sem dobil v roke brošuro z naslovom: Some organizations and publications in Canada, which follow the Communist Line. V tej brošuri je naštetih 47 komunističnih organizacij; nekatere od teh so kanadske v pravem pomenu besede, druge so pa za izseljence na narodni podlagi; zlasti je veliko kitajskih in poljskih. Slovenske komunistične organizacije v naštevavanju nisem zasledil, pač pa Federation of Yugoslav Canadians — Savez Jugoslovanskih Kanadjanov. Zelo verjetno seznam ni popoln. Nisem na primer zasledil niti ene italijanske komunistične organizacije v Kanadi. Je težko misliti, da je ne bi bilo, ko je v Italiji komunistična stranka ena najmočnejših v Evropi. Brošura našteje tudi 31 komunističnih publikacij v Kanadi, nekatere v angleškem, druge pa v raznih jezikih priseljencev. Slovenske komunistične publikacije še ni v seznamu, pač pa: *Jedinstvo* — *Unity*, na borba zoper komunizem.

Ni izhaja v srbohrvaščini in včasih prinese tudi kak slovenski članek. Gotovo pa tudi ta seznam ni popoln. Nisem zasledil nobene komunistične publikacije v italijanščini in v francoščini; pa je skoraj nemogoče misliti, da bi Italijani in Francozi ne imeli nobenega komunističnega lista v Kanadi, ko imajo na primer vsi večji slovenski narodi vsaj po dva ali tri; prav tako vsi ostali priseljenci iz komunističnih držav. Ali se slovenski starši zavedajo, da prav od teh organizacij in publikacij izvira večja nevarnost za njihove otroke, da se okužijo s komunizmom, kako pa, če grejo v spremstvu svojih dobrih staršev kdaj na obisk v domovino, ali če dobijo dobro slovensko knjigo, ki je sicer izšla v Sloveniji, pa ni nič rdeča, medtem ko morda isti otroci dnevno segajo po magazinih in publikacijah, ki so za njihovo pravno resničnost in njihovo bodočo življenje usodni.

Nashe delo zoper komunizem naj bi bilo sodobno, učinkovito in stvarno. Če se pa razburjamo za malenkosti in dolžimo komunizma take, ki so sami toliko od komunistov prestali, bili od njih preganjani in celo po zapora, dejansko komunistom bolj koristimo, kot škodujemo. Kajti komunisti spretno podžigajo razdor v katoliških vrstah in jih še prav posebno veseli, kadar katoliške organizacije same začnejo javno kritizirati svoje duhovnike in vodilne katoliške laike. Varujmo se v tej borbi tudi mahanja po zraku in čustvene za-nešenosti; kajti če kaj, mora biti naše delo zoper komunizem pametno in stvarno, nikdar naseljenec. Slovenske komunistične publikacije še ni v seznamu, pač pa: *Jedinstvo* — *Unity*, na borba zoper komunizem.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Po dogovoru s podjetjem "JUGOEXPORT" v Beogradu sedaj lahko naročimo za vas TELEVIZORJE (\$125 ali več), HLA-DILNIKE (\$103 ali več), RADIO-APARATE, STEDILNIKE, SIVALNE STROJE, PRAINE STROJE, MOTOCIKLE, SKUTERJE, CEMENT in drugi gradbeni material, — vse, kar bi radi POKLONILI vašim sorodnikom in prijateljem v Jugoslaviji. BREZ CARINE, vse prvovrstni jugoslovanski izdelki, cena povečini franko železniška postaja prejemnika v Jugoslaviji, plačilo v U.S. dolarjih, preko

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 West 45th Street

NEW YORK, N. Y. 10036

Tel.: CI 5-7711

HITRA, ZANESLJIVA
POSTREŽBA

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI VSAKIH CEN

365 East 156th Street

KENmore 1-9411

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

KDO BI SE NE ČUDIL? — Mali Rimljan začudeno opazuje ogromno nogo na dvorišču umetniške delavnice nedaleč od svojega doma.